

Referanse: Reinskardelva Kraftverk

Dato: 18.08.2015

Att.: Erlend Bjerkestrand

Kommentarer til merknader for Reinskardelva Kraftverk:

Forum for natur og friluftsliv i Troms

Påpeker stort press på vannressurser i fylket. Mener at Norge og Nord-Norge har et overskudd av kraft, selv om situasjonen «mer nyansert» i Troms. Mener at man bør effektivisere eksisterende kraftverk og spare energi.

Merknader mht. Reinskardelva Kraftverk går på at beskrivelsen av friluftsliv og brukerinteresser er tynn. Mener at området brukes mer og har større verdi enn det som kommer fram i konsesjonssøknaden. Mener at friluftslivet i hovedsak er basert på høstingsaktiviteter, og at opplevelsen rundt dette er vel så viktig som selve utbyttet. Mener at et småkraftverk vil redusere naturopplevelsen. Det går både sti på østsiden av elva, samt på deler av vestsiden, hvor nedgravd rørgate planlegges.

Viser til at Troms Fylkeskommune har igangsatt arbeid med å kartlegge friluftsområder, og at kartleggingen av Karsløy kommune enda ikke er ferdig.

Mener at kartleggingen av landskapet i området er for dårlig. Mener at inngrepet vil påvirke Langsundet, selv om influensområdet ikke er særlig bratt.

Påpeker stort tap av INON på 6,7 km².

Kommentar BoS:

BoS stoler på at NVE gjør en vurdering av hvilken belastning området tåler med hensyn til ytterligere kraftverkutbygging.

BoS mener at kraftverket ikke vil forringe bruken av området mht. friluftsliv ut over byggeperioden, og viser til at det vil settes inn tiltak for revegetering og tilbakeføring. Anleggsveien legges i rørgatetraseen, og tilbakeføres etter at anlegget er tilbakestillt. Mht. brukerinteresser kan byggingen tilpasses disse, siden dette i stor grad er sesongbasert og forutsigbar aktivitet.

Departementet har pålagt NVE å avvike INON som et kriterium for behandling av vann- og vindkraftkonsesjoner, og at man skal ta hensyn til å bevare urørt natur, men at dette vil bli en konkret vurdering og ikke ved at en slår sirkler på ett kart, og en kan derfor ikke uten videre fastslå at man her mister 6,7 km² urørt natur. BoS mener at konsekvensene for ikke-berørt natur blir mindre enn INON-kalkulatoren oppgir, da anlegget vil bygges veifritt og kreve lite tilsyn etter at det er ferdigstilt.

Fylkesmannen i Troms

Fylkesmannen har innsigelse til planen, med begrunnelse at tiltaket – særlig i anleggsfasen – vil ha middels til store konsekvenser for reindriftsnæringen. Tiltaket vil også ha middels negativ konsekvens på naturmiljøet.

Tiltaket vil føre til betydelig reduksjon av vannføringen i elva. Foreslått vannføring er 5-persentilen.

REIN:

Reinøy er vår- sommer-, høst- og vinterbeite for Reinøy reinbeitedistrikt, med beitetid 15. april til 15. november. Det er både kalving og parring på øya. Mener at konsesjonssøknaden har uriktig informasjon om reinbeitedistriktet og at Reinøya har 2 siidaandeler med øvre reintall på 600 dyr før kalving. Bruken av øya er avhengig av snøsmelting og eksisterende utbygginger.

Fylkesmannen er enig i BoS sin vurdering av at tiltaket i driftsfasen vil ha liten negativ konsekvens på reindriften gitt at området revegeteres og tilbakeføres slik som omsøkt.

Fylkesmannen er uenig i at anlegget vil ha middels negativ konsekvens i byggefasen.

Anleggsarbeidet vil spenne seg over flere måneder, og gjøre arealet utilgjengelig for beite mens arbeidet pågår. Viser til en gjennomgang av 18 studier av effekten av menneskelig aktivitet på tamrein, som sier at disse holder seg opp til 12 km borte fra infrastruktur og menneskelig aktivitet. Mener at siden Reinøya er liten, vil «små» inngrep få større konsekvenser enn andre steder, og at distriktet allerede er under press på grunn av blant annet Langsundforbindelsen.

Fylkesmannen mener at BoS sitt forslag om å stanse arbeidet midlertidig for å unngå forstyrrelser i de periodene hvor reindriftsnæringa bruker området være vanskelig fordi man bruker området gjennom hele barmarksperioden.

Viser til en KU med tema reindrift i forbindelse med arealplanen for Karlsøy kommune. Her sies det om småkraftverk i Reinskardelva at «Dette tiltaket anbefales ikke. Det vil belaste en a hoveddalene på Reinøya ytterligere». Fylkesmannen mener at tiltaket i anleggsfasen vil forringe drift og produksjon og dermed økonomi for berørte reinbeitedistrikt og ha stor negativ konsekvens i anleggsfasen.

Fylkesmannen mener at om prosjektet skal gjennomføres er det nødvendig å etablere dialog med Reinøy Reinbeitedistrikt for å bli enige om hvordan prosjektet skal gjennomføres i tid og rom for å minimere konsekvensene i anleggsfasen. Det må kompenseres for merarbeid som følge av økt tilsyn med flokken i anleggsfasen. Det bør ikke være anleggsarbeid i bygge- og anleggsfasen. Dette

må avtalesfestes. Tilsvarende avtale bør lages for drift og vedlikehold, for å sørge for at dette ikke forstyrrer reindrifta.

Kommentar BoS:

Tiltaket er ikke aktuelt å gjennomføre fra vår side uten at man har en omforent avtale med lokal reindriftsforvaltning, det ligger i sakens natur at å bygge kraftverket uten en slik avtale vil være i strid med oppgitt lovverk og naboloven. Bekk og Strøm er også villig til å kompensere for ekstrapgifter som følge av anleggsperioden.

Bekk og Strøm merker seg at Fylkesmannen er enig med oss i vurderingen av at tiltaket vil ha liten negativ konsekvens for reindriften i selve driftsfasen. Så lenge det kun er anleggsperioden som skaper problemer, mener vi at det for fallrettseierne for Reinskardelva Kraftverk vil være et uforholdsmessig stort økonomisk tap om de ikke får anledning til å anlegge kraftverk på egen eiendom fordi selve anleggsperioden forringer reindriftnæringas bruk av området i en tidsbegrenset periode på rundt 1 år. Her er det snakk om en interessekonflikt av kortvarig varighet, og det bør være mulig å komme til en enighet som gjør at både grunneierne og reindriftnæringen kan benytte seg av arealene. Et småkraftverk ikke vil forringe bruken av området for reindriftnæringen på permanent basis, og heller ikke føre til permanent sperring av flyttveien gjennom dalen.

Sametinget

Sametinget har ingen merknader når det gjelder kulturminner for området. Sametinget har imidlertid sendt inn innsigelse med hensyn til reindriften i området. Reinskardalen er svært viktig vårbeite og kalvingsområde for reindriften. Reinskardalen er knutepunkt mellom sørdelen og norddelen av øye som gir sammenkobling mellom luftingsområder og næringsfulle lavladsbeiter. Reinbeitedistriktet mener at tiltaket vil ødelegge flaksehalsbeiteområder og vårbeiter, og dele opp det sammenhengende beiteområdet for rein på Reinøya. Det påpekes at flyttveien mellom Stortinden/Sørfjellet og nordover går gjennom Reinskardalsmunningen. Rørgata vil skjøre gjennom flyttveien og dele den i to. Dette er i konflikt med Reindriftslovens § 22 som fastslår at flyttleier ikke skal stenges.

Det påpekes at anleggsveier i området mer kraftverkutbygging gir mer trafikk i området, som eller er lite benyttet. Reinøy reinbeitedistrikt opplever press på sine beiteområder på grunn av planlagte nye infrastrukturer og annen utbygging. Et stort inngrep som Reinskardelva kraftverk vil være belastende for distriktets videre drift. Konsekvensene må ses i sammenheng med andre tiltak og den samlede belastningen i området.

Sametinget vurderer at ulempene for samisk kultur og næringsutøvelse ved gjennomføring av tiltaket er vesentlige og har derfor fremmet innsigelse.

Kommentar BoS:

Bekk og Strøm viser til kommentaren gitt under Fylkesmannens uttalelse om at tiltaket ikke vil være i konflikt med reindriften i området ut over selve byggeperioden, og at BoS ønsker å inngå en forpliktende, skriftlig avtale om hvordan utbyggingen og tilsyn kan skje på en måte som er minst mulig til ulempe for reindriftnæringen. BoS vil også kompensere for ekstrapgifter næringa påføres

som følge av anleggsperioden. BoS mener at det bør være mulig å få til et kraftverk her, slik at området kan benyttes til næring både fallrettseierne og reinnæringa.

Når det gjelder anleggsveien fra stasjonsbygget og opp til inntak så understrekes det at denne er midlertidig og vil tilbakeføres så snart anlegget er ferdigstilt. Tiltaket vil derfor ikke gi permanente hinder for reindrifta.

Reinbeitedistriktet

Reinøy reinbeitedistrikt går imot at det gis konsesjon. Viser til overordnet utredning for kommuneplanen som er gjort i forbindelse med utarbeidelse av ny kommuneplan for Karlsøy kommune, hvor Reinskardelva småkraftverk sies å være negativ for reindrifta da den vil belaste hoveddalene for reindrifta og at konsekvensene samlet sett er negativt for reindriften. Mener at utredningen i konsesjonssøknaden ikke er i henhold til PBLs forskrift om konsekvensutredninger og at utredningen er overfladisk og ikke sier noe om tiltakets konsekvenser for reindriften.

Mener at kartopplysningene er utdatert som følge av at distriktet har skiftet beitemønster fra helårsbeite til sommerbeite etter at brukskartene ble oppdatert, og derfor ikke gir noe helhetlig bilde av beitebruken. Mener at Reinøya er en liten øy, og at man ikke har muligheten til å tilpasse bruken via bruk av andre arealet. Mener at tiltaket har for store konsekvenser for reindriften til at det kan tillates. Påpeker at rørgata går gjennom flyttveien og deler denne i to. Mener at kraftverket vil øke trafikken opp til dalen eksplosivt og at det er helt sannsynlig at man vil få aktivitet i området som ikke har vært tidligere, for eksempel utbygging av hytter. Viser til kraftverket Stilla med påfølgende bilvei som eksempel.

Mener også at det vil gi ustabile forhold for kalveområdet med ustabil is, høyere vannstand osv., og gi dødsfelle i kalvingsområde.

Kommentar BoS:

BoS viser til uttalelsen gitt under Fylkesmannens uttalelse, og påpeker at utbyggingen ikke vil gi særlige konsekvenser for reindriften ut over byggefasen. BoS er innstilt på å inngå en skriftlig og forpliktende avtale for å sørge for at både utbygging og drift kan skje med minst mulig konsekvenser for reinnæringen. Man ønsker å kompensere for ekstraavgifter som følge av anleggsperioden.

Når det gjelder riktigheten av kartene som er brukt i konsesjonssøknaden viser vi til at vi har brukt de kartene som ligger tilgjengelig på nettet, og det er vanskelig å utrede betydningen for reindrift når man i ettertid får beskjed om at disse kartene ikke stemmer med virkeligheten. Det synes å være tilfelle i de fleste konsesjonssøknadene vi har inne for tiden, og det er bare å beklage at man ikke kan forholde seg til at de kartene næringen selv har lagt ut, stemmer med hvordan næringen faktisk bruker området. Vi tar disse tilbakemeldingene til etterretning og vil i framtiden ta kontakt med reindriftsnæringen i forkant av planarbeidet for å få tilsendt riktige kart, slik at vi kan planlegge kraftverk ut fra den faktiske bruken av området.

Mht. at kraftverket vil øke trafikken opp i dalen eksplosivt viser BoS til at det *ikke* vil bli anlagt permanent bilvei fra stasjonstomta og opp til inntaket. Det vil således ikke bli bedre adkomst til området enn det som allerede eksisterer per i dag. Det er derfor feil å hevde at anlegget vil øke trafikken inn i dalen ut over det som skjer på eksisterende stier.

Når det gjelder kalvingsland viser kartene (se side 37 i konsesjonssøknaden), at kalvingsområde ikke blir påvirket av tiltaket, og elva vil uansett ikke demmes opp på en måte som kan gi dødsfeller for kalver i større grad enn det et hvilket som helst naturlig vann vil utgjøre en dødsfelle.

Troms Fylkeskommune:

Troms fylkeskommune mener tiltaket har liten negativ konsekvens for kulturminner. Viser til bortfall av INON på 6,7 km² og mener tiltaket har stor negativ konsekvens for INON-bortfallet. Fylkeskommunen mener at man nedvurderer friluftsverdiene i forhold til antall brukere bruksområde og områdets verdi, da området brukes til bærplukking og turgåing både sommer og vinter.

Kommentar BoS:

BoS viser til departements krav om at man skal bort fra INON-vurderingen i konsesjonssøknaden, og foreta en individuell vurdering i hvert enkelt tilfelle. BoS mener at konsekvensene for urørt natur ikke vil bli så store i dette tilfellet, da man ikke vil bygge permanent vei til inntak, og inntaket krever lite tilsyn.

Når det gjelder friluftsjnteressene mener vi at disse ikke vil bli påvirket å permanent basis da man som nevnt ikke anlegger varige installasjoner ut over inntak og stasjonsbygg, og rørgata vil gjensås med stedlig masse. Området vil kunne brukes til tur, jakt og bærplukking også etter en utbygging. Selve utbyggingsperioden vil selvfølgelig kunne påvirke bruken, men her er det kun snakk om en kortere periode hvor bruken vil kunne bli påvirket negativt.

Med vennlig hilsen

Cecilie D. Skare

Bekk og Strøm AS